

สิทธิเกี่ยวกับการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

โดย ศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

	เมื่อรับบุตรบุญธรรม	เมื่อเลิกรับบุตรบุญธรรม
บิดามารดาโดยกำเนิด	<ol style="list-style-type: none"> 1. บิดามารดาโดยกำเนิดหมดอำนาจปกครองนับแต่วันเวลาที่เด็กเป็นบุตรบุญธรรม ตาม ป.พ.พ. ม.1598/28 2. มีสิทธิในการรับมรดกของบุตรที่ไปเป็นบุตรบุญธรรมตามป.พ.พ. ม.1598/28 และ ม.1629 (2) 3. บุตรที่ไปเป็นบุตรบุญธรรมและรับราชการ สามารถใช้สิทธิเบิกให้บิดามารดาโดยกำเนิดในฐานะบิดามารดาคตามกฎหมายได้ตามระเบียบกรมบัญชีกลาง 	บิดามารดาโดยกำเนิดกลับมีอำนาจปกครองนับแต่เวลาที่ผู้รับบุตรบุญธรรมจดทะเบียนเลิกการรับบุตรบุญธรรม ตาม ป.พ.พ. ม.1598/37
เด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิทธิในการใช้นามสกุลของบิดามารดาบุญธรรม ตาม ป.พ.พ. ม.1561 2. สิทธิในการได้รับการอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควร ตาม ป.พ.พ. ม.1564 3. สิทธิในการรับมรดกเช่นเดียวกับบุตร ตาม ป.พ.พ. ม.1629 4. ไม่สูญเสียหน้าที่ในครอบครัวเดิม กล่าวคือยังมีสิทธิในมรดกของบิดามารดาโดยกำเนิด ตาม ป.พ.พ. ม.1598/28 5. ไม่สามารถใช้สิทธิเบิกตามระเบียบกรมบัญชีกลางได้ทั้งของบิดามารดาบุญธรรมที่รับราชการ และบิดามารดาที่แท้จริงซึ่งรับราชการ ตามระเบียบสวัสดิการสังคม กรมบัญชีกลาง 6. อาจใช้สิทธิเบิกสวัสดิการของทางบริษัทหรือหน่วยงาน/องค์กรใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละบริษัท 	กลับคืนสู่ฐานะเดิมไม่มีสิทธิทางแพ่งในฐานะบุตรกับบิดามารดาบุญธรรม
บิดามารดาบุญธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุตรบุญธรรมสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ตามระเบียบที่กำหนด ตามประมวลรัษฎากร ม.47 2. ไม่มีสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรมตาม ป.พ.พ. ม.1598/29 3. มีสิทธิเรียกร้องเอาทรัพย์สินที่ตนได้ให้แก่บุตรบุญธรรมคืนจากกองมรดกของบุตรบุญธรรม เพียงเท่าที่ทรัพย์สินนั้นยังคงเหลืออยู่ภายหลังที่ได้รับการชำระหนี้ ตาม ป.พ.พ.1598/30 4. ไม่สามารถใช้สิทธิเบิกตามระเบียบกรมบัญชีกลางของบุตรบุญธรรมได้ ตามระเบียบสวัสดิการสังคม กรมบัญชีกลาง 	พ.ร.บ.บุตรบุญธรรมฯ ม. 31/1 กรณีที่มีการเลิกรับบุตรบุญธรรมหากบุตรบุญธรรมนั้นยังเด็กและเด็กนั้นเคยอยู่ในความปกครองของสถานสงเคราะห์ในขณะที่มีการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หรือไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่จะดูแลเด็กนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อจัดให้เด็กได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก โดยผู้รับบุตรบุญธรรมที่เลิกรับบุตรบุญธรรมนั้นยังคงมีหน้าที่ในการเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาตามสมควรและตามความสามารถของตนจนกว่าเด็กนั้นจะบรรลุนิติภาวะและจำต้องเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูต่อไปหากเด็กนั้นเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพและหาเลี้ยงตนเองไม่ได้แม้ว่าจะบรรลุนิติภาวะแล้ว เว้นแต่ในกรณีที่บุตรบุญธรรมกระทำผิดด้วยมาตรา 1598/33 (1) (2) (3) หรือ (6) แห่งป.พ.พ. หรือมีผู้รับบุตรบุญธรรมผู้อื่นรับอุปการะเลี้ยงดู
ข้อแนะนำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. กรณีที่เด็กไม่ได้สัญชาติไทย ผู้รับบุตรบุญธรรมซึ่งเป็นผู้มีสัญชาติไทยอาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะได้ในกรณีที่จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีและมีหลักฐานแสดงให้เชื่อได้ว่าเด็กเกิดในราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ การได้สัญชาติไทยหรือไม่ขึ้นอยู่กับพิจารณาของกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 2. ผู้รับบุตรบุญธรรมชาวไทยอาจจะไม่สามารถนำเด็กที่ไม่ได้สัญชาติไทยเดินทางออกนอกราชอาณาจักรได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพิจารณาของกระทรวงการต่างประเทศตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3. การยกเลิกรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต้องดำเนินการตามกฎหมายหรือกระบวนการให้คำปรึกษาเสียก่อนเลิกรับบุตรบุญธรรมซึ่งยังเป็นเด็ก พ.ศ. 2554 ก่อนจะขอจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมหรือก่อนที่จะยื่นคำร้องขอเลิกรับบุตรบุญธรรมต่อศาล 	

สิทธิทางกฎหมายเรื่องบุตรบุญธรรม

โดย ศูนย์อำนวยความสะดวกรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

บิดามารดา โดยกำเนิด

๑. บิดามารดาโดยกำเนิดหมดอำนาจปกครองนับแต่วันเวลาที่เด็กเป็นบุตรบุญธรรม
๒. มีสิทธิในการรับมรดกของบุตรที่ไปเป็นบุตรบุญธรรม
๓. บุตรที่ไปเป็นบุตรบุญธรรมและรับราชการ สามารถใช้สิทธิเบิกให้บิดามารดา โดยกำเนิดในฐานะบิดามารดามตามกฎหมายได้ตามระเบียบกรมบัญชีกลาง

๑. สิทธิในการใช้นามสกุลของบิดามารดาบุญธรรม
๒. สิทธิในการได้รับการอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควร
๓. สิทธิในการรับมรดกชั้นเสมือนบุตร
๔. ไม่สูญเสียหน้าที่ในครอบครัวเดิม กล่าวคือยังมีสิทธิในมรดกของบิดามารดาโดยกำเนิด
๕. ไม่สามารถใช้สิทธิเบิกตามระเบียบกรมบัญชีกลางได้ทั้งของบิดามารดาบุญธรรม ที่รับราชการ และบิดามารดาที่แท้จริงซึ่งรับราชการ
๖. อาจใช้สิทธิเบิกสวัสดิการของทางบริษัทหรือบางหน่วยงาน/องค์กรได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ นโยบายของแต่ละบริษัท

เด็กที่เป็น บุตรบุญธรรม

๑. บุตรบุญธรรมสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ตามระเบียบที่กำหนด
๒. ไม่มีสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม
๓. มีสิทธิเรียกร้องเอาทรัพย์สินที่ตนได้ให้แก่บุตรบุญธรรมคืนจากกองมรดกของ บุตรบุญธรรม เพียงเท่าที่ทรัพย์สินนั้นยังคงเหลืออยู่ภายหลังที่ได้รับการชำระหนี้
๔. ไม่สามารถใช้สิทธิเบิกตามระเบียบกรมบัญชีกลางของบุตรบุญธรรมได้

บิดามารดา บุญธรรม

๑. กรณีที่เด็กไม่ได้สัญชาติไทย ผู้รับบุตรบุญธรรมซึ่งเป็นผู้มีสัญชาติไทยอาจขอแปลง สัญชาติเป็นไทยให้แก่บุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะได้ในกรณีที่จดทะเบียน รับบุตรบุญธรรมมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีและมีหลักฐานแสดงให้เห็นเชื่อได้ว่าเด็กเกิดใน ราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ การได้สัญชาติไทยหรือไม่ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของ กระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
๒. ผู้รับบุตรบุญธรรมชาวไทยอาจจะไม่สามารถนำเด็กที่ได้สัญชาติไทยเดินทาง ออกนอกราชอาณาจักรได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของกระทรวงการต่างประเทศ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อแนะนำ